

PYRAMÍDA

raj

154

rau

encyklopedický časopis moderného

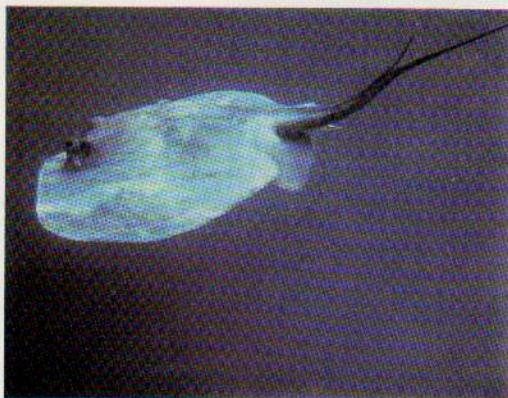
CENA
15,- Kčs

človeka

raje

Vodné stavovce z triedy drsnokožcov (Chondrichthyes).

Sú blízko príbuzné žralokom. Líšia sa však od nich predovšetkým tým, že majú žiabrové otvory umiestnené na brušnej strane tela a zvrchu silno stlačené. Okraje prsných plutiev im zrastajú s bokmi hlavy a tela. Zuby majú alebo drobné, trňovité, alebo silno sploštené a zaoblené. Obvyčajne žijú na dne, preto má väčšina druhov dobre vyvinuté tzv. spirákulum — otvor tesne za očami, na privádzanie vody do žiabrovej dutiny. Voda potom odteká žiabrovými štrbinami nadol. Bez spirákula by mali problémy pri vdychovaní vody nadol otočenými ústami. Niektoré, napr. čeľaď Mobulidae, prešli k pelagickému spôsobu života. Dýchajú ústami a spirákulum majú redukované.

Raja *Trygon pastinaca* žije v Čiernom mori; záber je z hĺbky 8 metrov

Poznáme 50 rodov a asi 320 druhov rají. Sú rozšírené vo všetkých moriach. Mnohé druhy žijú tesne pri pobreží v celkom plytkej vode, sú však známe aj hlbekomorské druhy, obývajúce hĺbky vyše 2500 m. Medzi rajami sú aj také druhy, ktoré vchádzajú do sladkých vôd, dokonca niektoré v nich žijú stále.

Veľkosť jednotlivých druhov sa pohybuje od niekoľkých centimetrov až po takmer 7 metrov. Najväčším druhom je *manta dvojrohá* (*Manta birostris*), dorastajúca do dĺžky vyše 6,5 m a hmotnosti 1,5 t (dokonca vraj až do 2 t). Žije v tropických vodách všetkých oceánov. Je pelagickým druhom, jej plávanie pripomína let vtáka. Často vyskakuje nad hladinu. Najväčší druh raje, ktorý sa vyskytuje pri európskych brehoch, je *raja hladká* (*Raja batis*). Dorastá do dĺžky 2,5 m, pričom je široká asi 1,5 m a váži do 100 kg.